Oświadczenie złożone
przez senator Beatę Małecką-Liberę
na 57. posiedzeniu Senatu
w dniu 22 kwietnia 2026 r.

Szanowni Państwo!

W dniu 19 kwietnia 2026 r. obchodziliśmy osiemdziesiątą trzecią rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim, jednego z najważniejszych symboli oporu przeciwko nazistowskiemu terrorowi w okupowanej Europie. Wydarzenie to trwale zapisało się w historii Polski i świata jako akt heroizmu, kiedy to w sytuacji niemal pewnej śmierci podjęto walkę o ludzką godność i pamięć pokoleń.

Przypomnienia wymaga to, że na utworzonym przez Niemców w Warszawie w 1940 r. niewielkim obszarze getta zamknięto setki tysięcy Żydów, z których znaczna część zginęła z powodu chorób, głodu, deportacji do obozów zagłady. Pozostali, mając do dyspozycji niewielkie uzbrojenie, podjęli walkę o honor i próbowali przeciwstawić się eksterminacji. „Są takie piękne słowa: godność, człowieczeństwo. Tego broniliśmy" – wspominał po latach Marek Edelman, jeden z dowódców powstania. Bohaterski opór trwał prawie miesiąc. 19 maja 1943 r. powstanie zostało ostatecznie stłumione, zrównane z ziemią getto przestało istnieć, a ocaleli jedynie nieliczni.

Głęboka refleksja na temat tamtych wydarzeń prowadzi nas do konieczności z jednej strony nieustannego przypominania o skutkach, jakie mogą wynikać z podsycania nienawiści wobec drugiego człowieka, a z drugiej – przedsięwzięcia wszelkich prawem dopuszczalnych działań zmierzających do zapobiegania aktom wrogości i nienawiści. W moim przekonaniu dotyczy to nie tylko wydarzeń rozgrywających się obecnie na arenie międzynarodowej czy zjawisk o charakterze masowym. Niemniej złowieszcze są i szkodliwe mogą być także pojedyncze działania, akcje czy happeningi, tak łatwo udostępniane dzisiaj cyfrowo i trafiające do milionów odbiorców, które często zmierzają bezpośrednio lub pośrednio do prezentowania symboli czy treści jednoznacznie kojarzących się ze złem i okrucieństwem, szczególnie jeśli zestawione są z konkretną grupą czy narodem jako całością, jak widzieliśmy to niedawno w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie doszło do prezentowania symboli faszystowskich. Dlatego, oddając hołd bohaterom i ofiarom zbrodni faszystowskich, kieruję to oświadczenie przede wszystkim do wszystkich uczestników życia politycznego, dla których pamięć o tych tragicznych wydarzeniach powinna być szczególną przestrogą w codziennej działalności.

Beata Małecka-Libera